

Uitwerking ACTualiteit - Onderzoek en Informatie Hoe doet Breda het?

Atlas Nederlandse gemeenten 2011

Navolgend zijn de belangrijkste resultaten uitgewerkt van de samenvattende tekst van Actualiteit . Eerst wordt ingegaan op de waarde van cultuur. Daarna zijn de onderwerpen uitgewerkt naar de thema's van het coalitieakkoord (zie ook figuur 9). In de conclusies zijn de belangrijkste aandachtspunten geformuleerd.

1. De waarde van Cultuur

De culturele aspecten van Breda scoren ten opzichte van de 50 gemeenten iets boven het gemiddelde en komen ten opzichte van de 10 grootste gemeenten op de goede 6^e/7^e plaats. De ontwikkeling voor de meeste indicatoren geven verbeteringen aan. In paragraaf 3. wordt dieper ingegaan op de positie van cultuur in Breda in vergelijking met andere grote steden.

Voor veel stedelingen is naast werk ook de beleving van de binnenstad belangrijk. De aantrekkelijkheid van een historische stad en culturele evenementen is om die te kunnen beleven en er dicht in de buurt te wonen. Uit een nadere analyse van de Atlas gegevens valt op dat voor de bereikbaarheid van werk de grote stad geen voordelen biedt. Om het culturele aanbod als concerten en theatervoorstellingen binnen acceptabele tijd te kunnen bereiken is een woonlocatie in of nabij een grote binnenstad wel een voorwaarde. Veel mensen willen 's avonds, zonder lang te reizen, terecht kunnen in theaters, poppodia, café's en restaurants.

Vroeger gingen mensen wonen waar werk was. Nu volgt het werken steeds vaker het wonen. In de Randstad is dit sterker dan daarbuiten. Mobiliteit, bereikbaarheid en communicatiemogelijkheden maken het gemakkelijker om op afstand van het werk te wonen. In grote steden floreert meestal de diensteneconomie omdat er ook veel creatieve hoogopgeleiden mensen wonen. Dit heeft ook weer een positieve invloed op detailhandel en ook werkgelegenheid voor lager opgeleiden. Uit onderzoek naar de aantrekkelijkheid van steden blijkt dat steden met een groot cultureel aanbod over het algemeen ook een creatieve en hoger opgeleide bevolking hebben. Deze twee laatste aspecten scoren ook in Breda boven gemiddeld in tegenstelling tot het culturele aanbod. Daarna wordt er nog een verband aangetoond tussen het cultuuraanbod en de grond- en huizenprijzen. Podiumkunsten zijn belangrijker dan musea voor de economie van de stad. De iets boven gemiddelde score van het cultuuraanbod in Breda gaat samen met relatief hoge huizen- en grondprijzen en een goed florerende de economie.

De waarde van cultuur, zo betoogt Atlas, is nauw verbonden met de economische positie en de huizen- en grondprijzen. Steden in Nederland zullen meer met elkaar gaan concurreren om verhuizende huishoudens binnen te halen. Het belang van cultuur voor de stad wordt daardoor alleen maar groter.

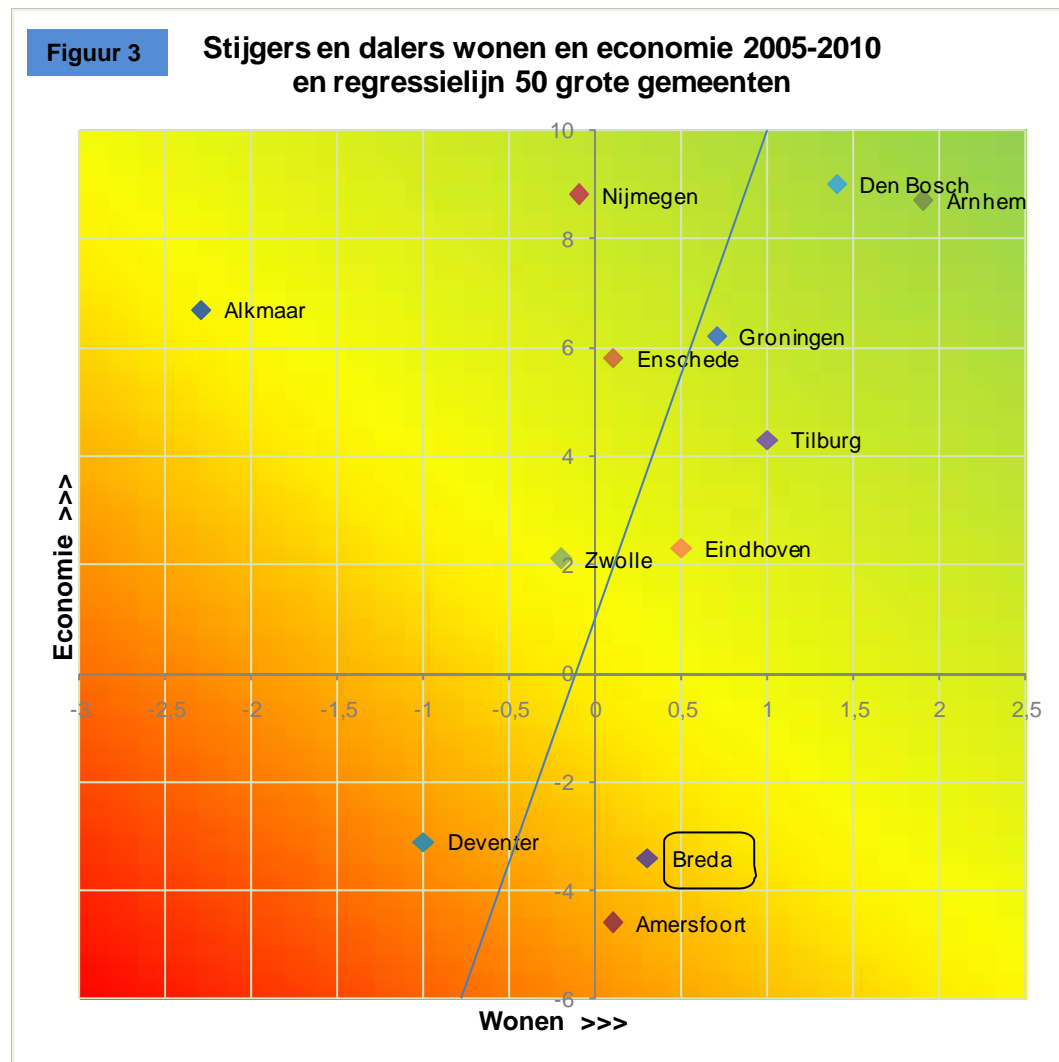
In de rapportage van Atlas wordt ook nog de maatschappelijke waarde van cultuur in kosten en baten uitgedrukt. De conclusie is dat de baten van cultuur hoger zijn dan de kosten voor financiering van het culturele aanbod. In een stad met een groot cultureel aanbod zijn huizen meer waard, geven bewoners en bezoekers meer geld uit, willen mensen graag wonen en bedrijven vestigen zich er graag.

Reflectie en aandachtspunten vanuit Onderzoek en Informatie

Het cultureel aanbod, erfgoed, musea en evenementen scoren weliswaar iets boven het gemiddelde van de 50 steden, maar een stad als Breda moet meer in z'n mars hebben. Bij het onderwerp Leven, Atlas in detail, wordt daar verder op ingegaan.

De plussen en minnen voor Breda zijn dat er redelijk veel werkgelegenheid is voor veelal hoogopgeleiden, kortom de economische positie is sterk. Daar staat tegenover dat ondanks het historische karakter en de hoge huizenprijzen de woonaantrekkelijkheid volgens de gemeten indicatoren niet goed scoort (zie figuur 1). Bij het onderdeel wonen wordt daar

verder op ingegaan. In figuur 3. is te zien dat de ontwikkeling de afgelopen vijf jaar van Breda ten opzichte van andere referentie-gemeenten ¹ voor de woonaantrekkelijkheid en sociaal economische index niet goed is geweest.

Er zal gekeken moeten worden of de onderliggende factoren van de woonaantrekkelijkheid te verbeteren zijn. De economische positie zal behouden moeten worden. Als cultuur inderdaad zoveel waarde heeft voor de woonaantrekkelijkheid als Atlas schetst, is het aan te bevelen na te gaan hoe cultuur een belangrijkere plaats kan krijgen in Breda. Arnhem is hiervan een voorbeeld: qua inwonertal, qua ligging (grens, nabij Randstad), maar ook qua cultuur-historisch karakter is Arnhem een vergelijkbare gemeente van Breda. Bovendien heeft Arnhem, net als Breda, een kunstacademie die in het cultuurbeleid een belangrijke plaats inneemt. In figuur 3. is te zien dat woonaantrekkelijkheid in Arnhem enorm is toegenomen. De voornaamste verklarende factor hiervoor is, volgens Atlas, de prominentere plaats die cultuur in de stad heeft gekregen.

¹ Alkmaar, Amersfoort, Arnhem, Deventer, Enschede, Groningen, Maastricht, Nijmegen, Zwolle en de 5 grote Brabantse gemeenten.

2. Atlas in detail

Geen krimp

Breda kent vooralsnog geen bevolkingskrimp. Het blijft de 9^e stad van het land en de bevolkingsomvang stijgt meer dan gemiddeld in Nederland. De laatste bevolkingsprognose van Onderzoek en Informatie geeft aan dat de bevolking tot 2025 zal toenemen met 6% van 175.000 naar circa 185.000 inwoners. Op termijn zal ook in Breda de groei van de bevolking stagneren en de vergrijzing verder toenemen. In het Atlasrapport van 2010 werd al aangegeven dat de kans op krimp in Breda relatief laag is.

De demografische processen van vergrijzing (toename 65+) en ontgroening (minder jongeren) liggen met een 17^e plaats onder het gemiddelde niveau van de grote steden in Nederland. Breda heeft relatief weinig gezinnen met kinderen (33^e plaats) en relatief weinig eenoudergezinnen (12^e plaats). Wanneer dit vergeleken wordt met de 10 grootste gemeenten is er een ander beeld zichtbaar; relatief veel gezinnen met kinderen, een hoge vergrijzing en weinig ontgroening.

Reflectie en aandachtspunten vanuit Onderzoek en Informatie

Breda is een middelgrote gemeente. Wanneer de leeftijds- en huishoudensamenstelling van Breda wordt vergeleken met andere middelgrote Nederlandse gemeenten neemt zij voor alle leeftijdsgroepen een middenpositie in, maar ligt het aandeel 45-64 jarigen en vooral het aandeel 65 plussers iets boven het gemiddelde. Dit betekent dat de beroepsbevolking in Breda naar verhouding iets meer is vergrijsd.

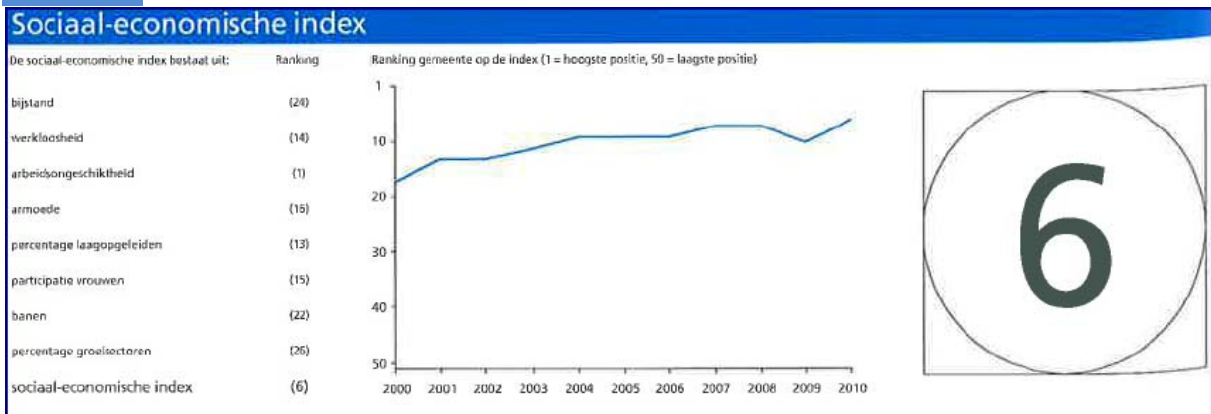
De constatering dat Breda een groeigemeente is, is eigenlijk niet zo verwonderlijk. Breda kan profiteren van de bevolkingsgroei die zich in de stedelijke gebieden van de Randstad en de intermediaire zones concentreren. De regio rond Breda heeft te maken met krimp, Breda zelf niet. In de periode 1997-2009 was de bevolkingsgroei voor circa 58% het gevolg van een vestigingsoverschot, voor 42% het gevolg van de natuurlijke aanwas.

Ruim de helft van de vestigers en vertrekkers naar/uit Breda is een binnen migratie vanuit Noord-Brabant. Ook met Zuid-Holland heeft Breda belangrijke migratiestromen. Er is echter sprake van een beperkt vestigingsoverschot vanuit Zuid-Holland, zodat we niet mogen concluderen dat er sprake zou zijn van een sterke overloop vanuit de Randstad. Zo is het vestigingsoverschot vanuit Zeeland zelfs groter.

Om de groei van Breda te begrijpen is het belangrijk te achterhalen wat de motieven zijn van vestiging en vertrek. Door de vergrijzing neemt de sterfte toe en wordt de natuurlijke aanwas kleiner. De migratie wordt hierdoor steeds belangrijker voor de groei van bevolking en de centrumpositie van Breda als aantrekkelijke stad om te wonen en te werken.

@Werken: gestegen naar een zesde plaats

Bij de sociaal-economische index is Breda gestegen van een 10^e plaats naar een 6^e plaats. Dit is een samengestelde index welke is berekend vanuit verschillende onderwerpen met een daarin een onderlinge weging. De goede score komt vooral door het zeer lage aantal arbeidsongeschikten, een hoge participatie van vrouwen en een laag aandeel laagopgeleiden. Breda zal een betere positie kunnen verkrijgen in de toekomst door het aantal mensen dat in de bijstand zit te verlagen en als het aandeel bedrijven dat actief is in de groeisectoren (financiële en zakelijke dienstverlening) nog toeneemt.

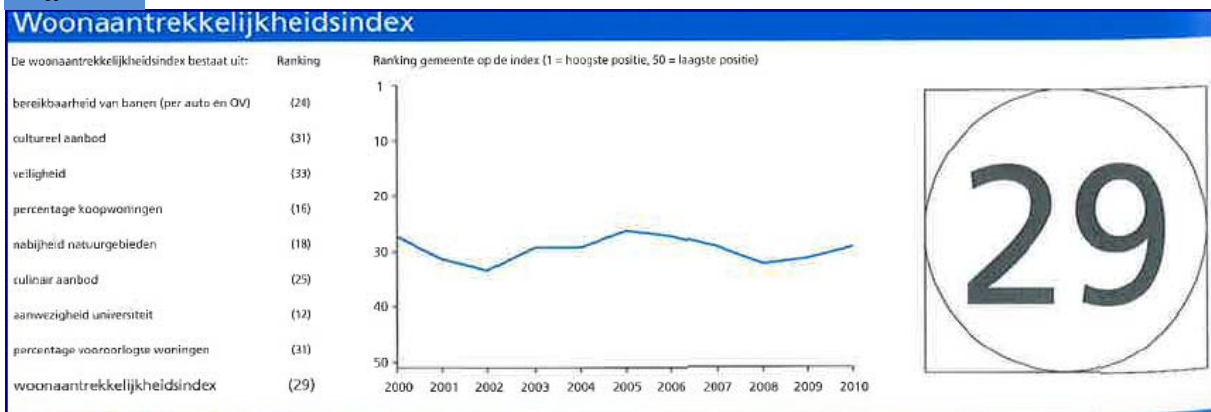
Figuur 4

Reflectie en aandachtspunten vanuit Onderzoek en Informatie

Breda heeft een sterke economische uitgangspunt. Ondernemers zijn positief over het vestigingsklimaat in de stad. Veel (internationale) bedrijven hebben de afgelopen jaren voor Breda gekozen als vestigingslocatie. In de afgelopen tien jaar is de verdienstelijking toegenomen. Verder heeft Breda een hoogopgeleide beroepsbevolking.

@Wonen: 29e plaats

De 'woonaantrekkelijkheid' in Breda is sinds 2008 aan het verbeteren van de 31^e plaats naar de 29^e plaats. Dit is een samengestelde index welke is berekend vanuit verschillende onderwerpen met een daarin een onderlinge weging. Breda blijft hiermee onder het gemiddelde scoren. Dit is ook zo ten opzichte van de referentie gemeenten en de Brabantse steden. Van de 10 grootste gemeenten staat Breda hiermee op de negende plaats. De matige score van Breda heeft te maken met de matige veiligheid, het kleine culturele aanbod en het beperkt aandeel vooroorlogse woningen. Dit laatste geeft voor een 'historische' stad als Breda met de vele nieuwbouw een vertekend beeld. Breda scoort beter op het aandeel koopwoningen, nabijheid natuurgebieden en aanwezigheid universiteit (KMA). Het woningaanbod kenmerkt zich verder door weinig sociale huurwoningen 9^e (2010) en hoge huizenprijzen 14^e. Bij de hoge huizenprijzen is Breda wel een paar plekken gedaald van 10 naar 14.

Figuur 5

Reflectie en aandachtspunten vanuit Onderzoek en Informatie

De Atlas geeft een ranglijst van woonattractiviteit gebaseerd op indicatoren die meetbaar van invloed zijn op het woongedrag. Al deze kenmerken vormen woonattracties die bepalen of mensen graag in een stad willen wonen. In de analyse is de onderlinge weging tussen de indicatoren gebaseerd op de mate waarin een bepaald aspect belangrijk wordt gevonden. Daarbij ontstaat wel een tweeledig beeld van de aantrekkelijke stad. Een historische binnenstad, een groot culturaanbod, lage criminaliteit, goede bereikbaarheid van banen én

een natuurlijke groene ligging zijn niet gemakkelijk in één stad te verenigen. Per saldo weegt een attractief avondleven voor veel mensen die in een stad willen wonen zwaarder dan een groene woonomgeving.

Wat opvalt in de ranglijst is dat de meeste steden in de top gelegen zijn in de Randstad. Deze steden hebben veel stedelijke voorzieningen en scoren ook hoog op de bereikbaarheid van banen (met een hoge wegingsfactor). Breda is een redelijke universiteitsstad, heeft een groene omgeving en naar verhouding veel koopwoningen, maar het culturele aanbod en de veiligheid scoren minder. De bereikbaarheid van banen scoort gemiddeld. Het is dan ook voor de hand liggend dat Breda minder hoog scoort in de ranglijst naar woonaantrekkelijkheid van Nederlandse steden.

De ranglijst is het resultaat van een econometrische analyse. Deze aanpak verschilt van andere manieren om een ranglijst te maken, bijvoorbeeld op basis van huizenprijzen per vierkante meter of op basis van een enquête. Wat betreft de huizenprijzen per vierkante meter komt Breda binnen de G50 gemeenten uit op een veertiende plaats en ligt zij boven het gemiddelde (gegevens 2006).

De gemeten woonaantrekkelijkheid van Atlas gaat uit van de stedelijke aspecten en voorzieningen. In de ogen van bewoners wordt het woongenot echter vaak op buurniveau beleefd en gaat het bij woongenot om typische buurtkwaliteiten zoals de kwaliteit van woningen en de nabijheid van voorzieningen. De woonattractiviteit van Atlas gaat hier dus niet over en dat kan verwarrend zijn. In samenwerking met de samenstellers van de Atlas is in 2007 onderzoek verricht naar de woonaantrekkelijkheid op basis van een belevingsonderzoek.² Voor de meeste gemeenten bleek de objectieve woonaantrekkelijkheidsindex van de Atlas overeen te komen met de resultaten van uit het enquêteonderzoek (subjectieve meting), maar dit geldt niet voor Breda. Binnen de ranglijst van de 100.000 plus gemeenten kwam Breda voor de woonaantrekkelijkheid uit op een zesde plaats!

Geconcludeerd moet worden dat de kwantitatieve econometrische benadering van woonaantrekkelijkheid voor Breda niet goed uitpakt en dat Breda een betere score heeft op basis van andere methoden van onderzoek. Voor Breda komt de plausibiliteit van de woonaantrekkelijkheidsindex onder druk vanwege de specifieke wegingsfactoren van de aspecten in de analyse. Het betekent echter geenszins dat we de uitkomsten van de analyse van Atlas opzij mogen schuiven. De lage scores voor veiligheid en cultureel aanbod beslist aandacht. Hiermee kan Breda haar positie als aantrekkelijke woonstad verbeteren.

@Samen: relatief lichte toename geeft armoede en bijstand een betere positie

Het aantal Bredanaars dat armoede kent (16^e plaats) of bijstand ontvangt (24^e plaats) is sinds vorig jaar weer iets gestegen. Dit is een landelijke trend. Breda stijgt hiermee wel een paar plaatsjes en scoort hiermee nog steeds beter dan gemiddeld. Ten opzichte van de 10 grote gemeenten is de armoede en bijstand zeer beperkt met een score op de 1^e en 2^e plaats.

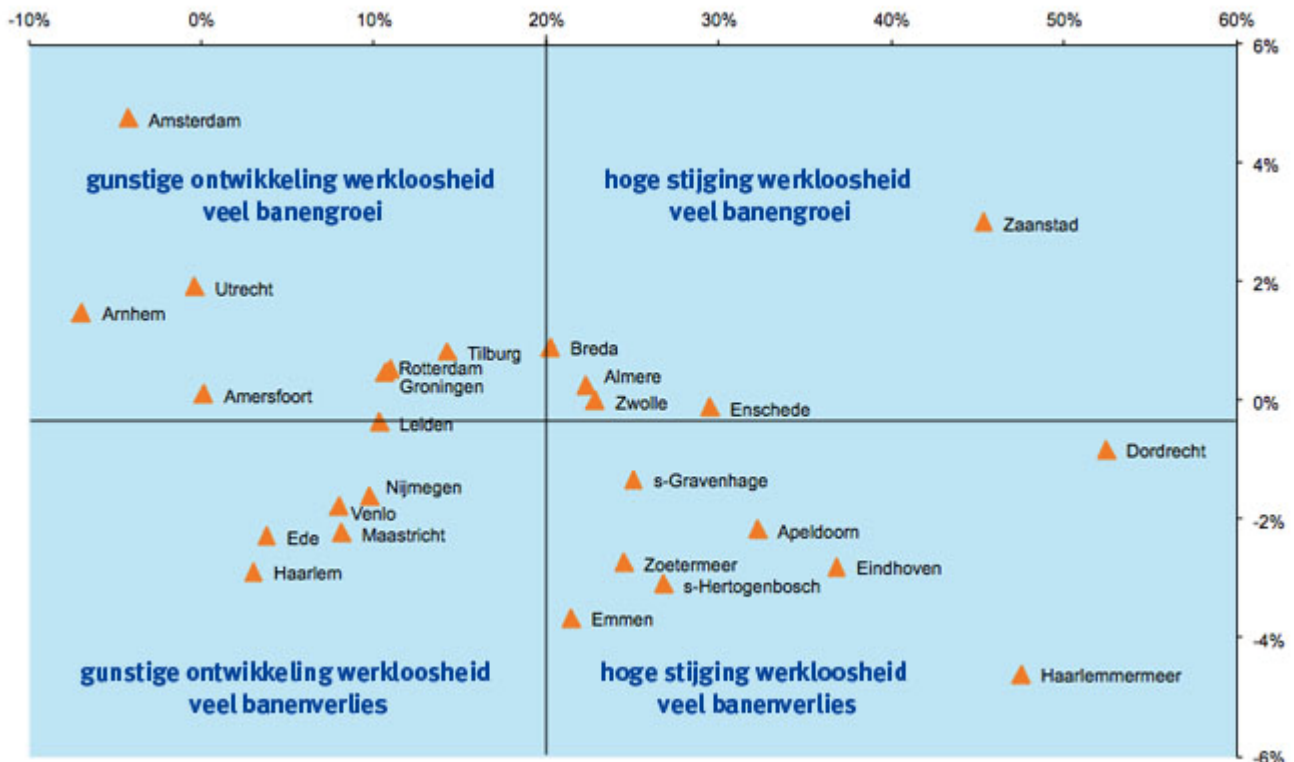
Reflectie en aandachtspunten vanuit Onderzoek en Informatie

Breda heeft een groter aandeel hoger hoogopgeleiden dan de G50 gemeenten en de netto arbeidsparticipatie is hoger dan het gemiddelde van de G50. De banengroei (ten opzichte van Nederland) is bovengemiddeld. De ontwikkeling van de Bredase werkloosheid scoort (ten opzichte van Nederland) gemiddeld.

Uit die vergelijking blijkt dat het aantal langdurig werklozen in Breda nauwelijks afwijkt van het gemiddelde van de G50-gemeenten.

² In opdracht van Berenschot en in samenwerking met de samenstellers van de Atlas voor gemeenten is in mei 2007 door Trendbox een enquête uitgezet naar de woonaantrekkelijkheid van de 27 steden met meer dan 100.000 inwoners. In totaal werden ruim 1.000 Nederlanders van 18 jaar en ouder hiervoor geënquêteerd.

Figuur 6: Ontwikkeling aantal niet-werkende werkzoekenden tussen 1 september 2008 en 1 maart 2011 (horizontaal) en de ontwikkeling van **het aantal banen** tussen 2008 en 2010 volgens LISA (verticaal). De assen duiden op het Nederlands gemiddelde.

Bron UWV-Werkbedrijf

Breda scoorde in 2008 op de indicator segregatie van langdurig werklozen lager dan het gemiddelde van de G50. Het gaat dan om de mate waarin de mensen die langdurig werkloos zijn zich in enkele wijken in de stad concentreren. (De segregatie is uitgedrukt als het percentage van de bevolking dat zou moeten verhuizen om een gelijke verdeling over de hele stad te krijgen).

Het is dan ook niet de langdurige werkloosheid die gemiddeld genomen in Breda een probleem vormt, het is de mate van segregatie van deze langdurige werklozen die in Breda vergeleken met andere gemeenten hoog is. Met andere woorden: de (zeer langdurig) werklozen wonen geconcentreerd in enkele delen (buurten) van de stad. Langdurige werkloosheid is vooral te vinden in delen van Hoge Vucht, Brabantpark, Haagpoort en Fellenoord.

Uit een nadere analyse van de zeer langdurige werklozen in Breda blijkt dat negen op de tien personen ook een of meer kenmerken hebben die een grote afstand tot de arbeidsmarkt versterken. Bijna de helft heeft zelfs meer kenmerken (laag opgeleid én hogere leeftijd 45-plus) die de afstand tot de arbeidsmarkt vergroten.

Inherent aan de langdurige werkloosheid is het aantal bijstandsgerechtigden en huishoudens met armoede ook meer geconcentreerd aanwezig in deze buurten. Ruim 52% van het aantal bijstandsgerechtigden (tot 65 jaar) en 51% van de huishoudens op het sociaal minimum is te vinden in deze buurten. Vaak betreft het hier ook mensen met een lage opleiding.

Door de kredietcrisis worden meer mensen geconfronteerd met inkomensverlies, neemt door een stijgende inflatie de koopkracht af en zijn meer mensen aangewezen op aanvullende maatregelen. Anderzijds worden overheden en dus ook gemeenten financieel zwaar getroffen door de economische crisis, waardoor zij gedwongen zijn flink te snijden in aanvullende maatregelen voor inkomensondersteuning. Door al deze ontwikkelingen zullen meer mensen op of onder het bestaansminimum terecht gaan komen en is de kans groot dat het aantal huishoudens met armoede zal stijgen.

@Leven: Cultuur iets verbetert

De indicatoren van het culturele leven geven aan dat Breda iets boven het landelijke gemiddelde scoort. Podiumkunsten scoren onder het gemiddelde. De andere onderwerpen Culinair aanbod, Erfgoed en Musea en evenementen scoren iets beter. Ten opzichte van de voorgaande jaren is het beeld wel iets verslechterd. Twee nieuwe indicatoren geven meer achtergrond over cultuur. Bij de creatieve klasse (creatieve werknemers en kunstenaars neemt Breda een 18^e en 16^e positie in. Het cultuurbereik, in de vorm van theater en museumbezoek) is lager dan gemiddeld. Ondanks dat het gemiddeld aantal culturele evenementen gedaald is van 15 naar 12 per 100.000 inwoners is Breda een paar plekken in de ranking gestegen van 33 naar 28.

Reflectie en aandachtspunten vanuit Onderzoek en Informatie

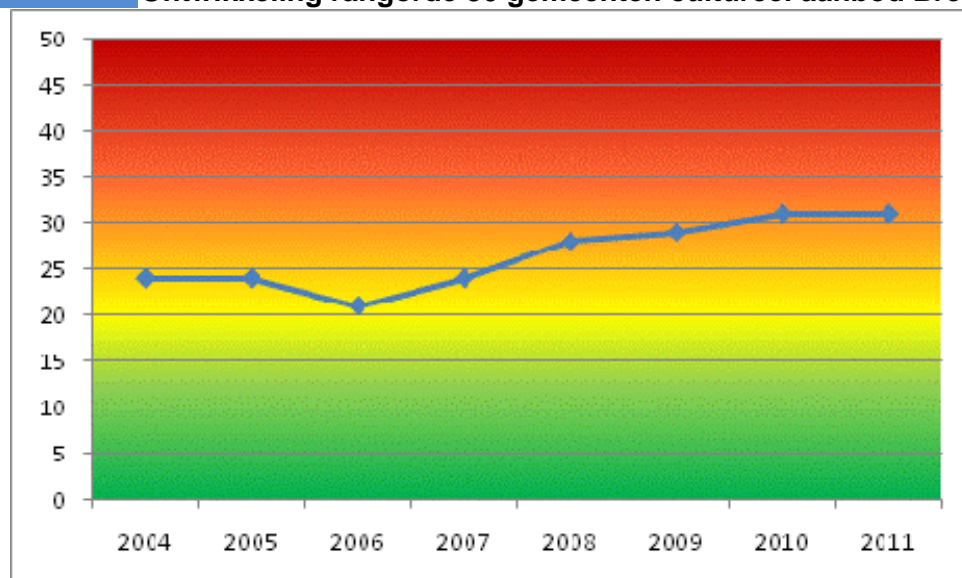
In het Coalitieakkoord @Breda staat: "Breda timmert op cultureel gebied aan de weg. Tal van nieuwe initiatieven hebben de afgelopen jaren de kans gekregen zich te ontwikkelen. Het effect is een groter cultureel aanbod op een hoger niveau. Daarnaast zorgt het ook voor een bijdrage aan de groei van de werkgelegenheid, kwalitatief hoogwaardig onderwijs en sociale verbanden in onze stad."

Naast deze algemenere beschouwing wordt in de Kaderbrief ook genoemd: "Het cultuurbeleid sluit aan bij de ambitie om culturele hoofdstad te worden. Erfgoed, monumenten en architectuur maken onderdeel uit van het culturele aanbod van Breda. Over evenementen staat in het Coalitieakkoord: "Evenementen zetten Breda (inter)nationaal op de kaart." Evenementen leveren een bijdrage aan de economische ontwikkeling en promotie van de stad. (Kaderbrief)

In het Coalitieakkoord en de Kaderbrief wordt ook ingegaan op Sporten, maar dit komt in de Atlas niet terug en wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Dat Breda op cultureel gebied aan de weg timmert komt in de rapportages van Atlas nog niet tot uiting. Vergeleken met de andere gemeenten is de ontwikkeling van het cultureel aanbod³ in Breda ongunstig: in de rangorde zakt Breda sinds 2004.

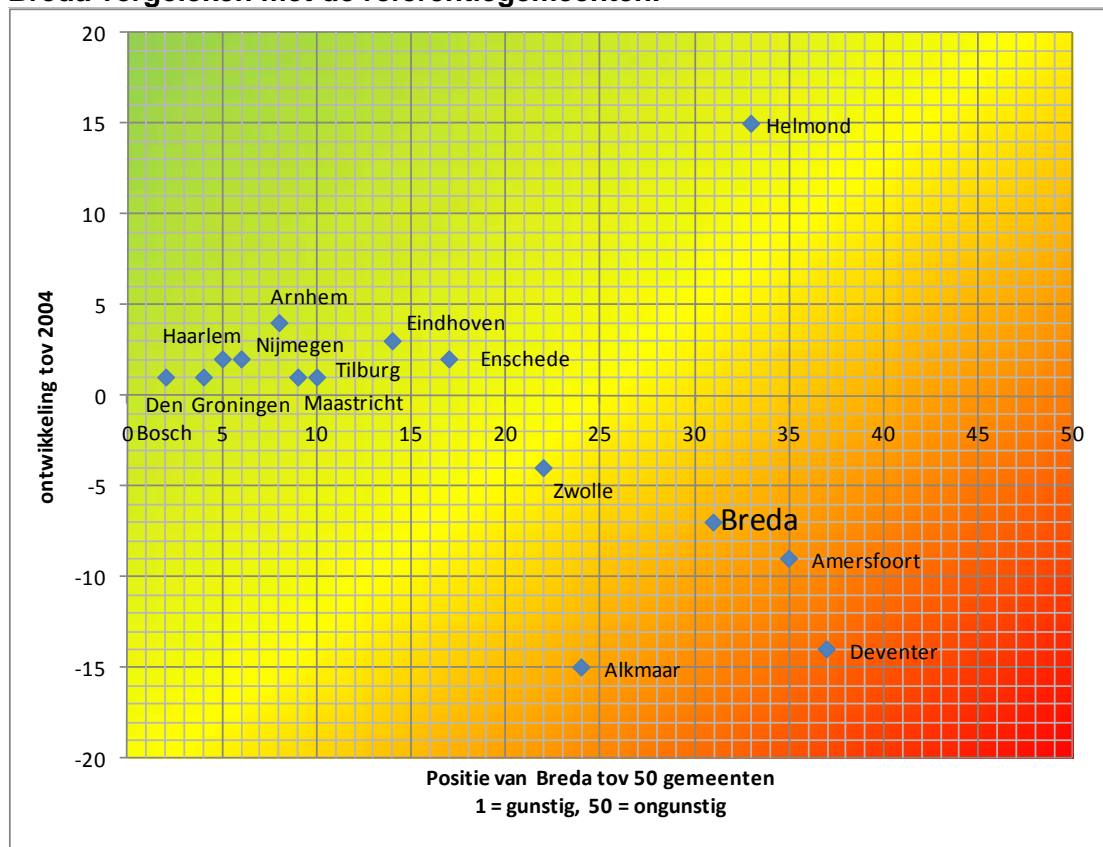
Figuur 7 Ontwikkeling rangorde 50 gemeenten cultureel aanbod Breda

In figuur 8 is te zien dat als Breda vergeleken wordt met de referentiegemeenten en de B5, dat Breda zich ongunstiger ontwikkelt dan de meeste referentiegemeenten. De ambitie om culturele hoofdstad te worden lijkt nu nog ver weg. Niet alleen scoren de gemeenten Tilburg, Eindhoven en Den Bosch qua cultureel aanbod veel beter, maar samen met Helmond en anders dan Breda, laten ze ook een niet-negatieve ontwikkeling zien.

³ Cultureel aanbod bestaat uit podiumkunsten, musea, galerieën, monumenten, filmdoeken en bioscoopstoelen

Figuur 8 Rangorde 2011 en ontwikkeling van het culturele aanbod sinds 2004 van Breda vergeleken met de referentiegemeenten.

Qua evenementen zijn in het Atlasrapport alleen culturele evenementen meegenomen. Het gaat hierbij om het aantal evenementen, niet om de reikwijdte of toonaangevende karakter ervan. Wat betreft het aantal culturele evenementen staat Breda op een 28^e plaats. Den Bosch (1^e) en Eindhoven (8^e) zijn de enige B5 gemeenten in de top 10.

@Veiligheid: scoort slecht maar is wederom verbeterd

Breda scoort op gebied van veiligheid (gemeten op basis van geweldsmisdrijven en vernielingen) al jaren onder het gemiddelde van de 50 gemeenten (33e plaats). Dit jaar is er wel een lichte verbetering te zien ten opzichte van de 35^e plaats in 2010. Veel kleine gemeenten hebben weinig last van onveiligheid. Bij de 10 grote gemeenten scoort Breda opvallend goed met een 2e plaats qua veiligheid. In Brabant scoort alleen Helmond veiliger. Van de negen referentiegemeenten neemt Breda de 6^e plek in.

Reflectie en aandachtspunten vanuit Onderzoek en Informatie

Voor de veiligheidsmonitor 2010 heeft een benchmark plaatsgevonden voor Breda met de G31 gemeenten voor objectieve en subjectieve veiligheid. Voor de objectieve vergelijking van aangiften is gebruik gemaakt van de AD-Misdaadmeter 2011. Voor de subjectieve benchmark is de Integrale Veiligheidsmonitor 2009 de bron.

In de AD-Misdaadmeter staat Breda op de 19e plaats qua rangorde van de G31 gemeenten waar de meeste geweldsdelicten en -misdrijven per 1.000 inwoners voorkomen. Een 18e plaats voor woninginbraken en een 9e plaats voor auto-inbraken. Wat betreft mishandeling, bedreiging, straatroof en moord is het aantal aangiften/incidenten/ meldingen in Breda lager dan het gemiddelde van de G31. Overval en zedenmisdrijven daarentegen scoren net boven het gemiddelde met een 12^e plaats. Drugshandel scoort ook veel hoger met een 5^e plaats. Breda viel in de AD-Misdaadmeter van 2010 net buiten de top 10 van meest onveilige steden. Eindhoven, Tilburg en Den Bosch vallen wel in deze top 10 en dat was voor de Brabantse steden reden om in 2010 een onderzoek uit te laten voeren naar de oorzaken van deze hoge criminaliteitscore door Politie en Wetenschap (onderdeel Politieacademie). Een

van de conclusies uit dit onderzoek was dat in de Brabantse steden zoveel misdrijven voorkomen als gevolg van de zware, georganiseerde criminaliteit.

In 2009 hebben 21 van de G31 gemeenten deelgenomen aan de Integrale Veiligheidsmonitor. Een kwart van de inwoners van deze gemeenten voelt zich weleens onveilig in zijn eigen buurt. Breda scoort rond dit gemiddelde met 26% van de burgers.

Vergeleken met de zogenaamde HEBANG-gemeenten ⁴), gemeenten waarmee het Bredase veiligheidsbeleid zich vergelijkt met overleggen tussen de politiekorpsen, staat Breda op basis van de Atlasindicator in de middenmoot. Vergeleken met deze gemeenten scoort Breda steeds vergelijkbaar wat betreft woninginbraken, geweld, autodelicten, zakkenrollerij en vernieling. Aangiften van fietsendiefstal scoren beduidend lager dan in de overige HEBANG-gemeenten en zedendelicten hoger.

3. Conclusies en aanbeveling

De Atlas laat de relatieve positie van Breda ten opzichte van de 50 grootste gemeenten zien. Hierin is het algemene beeld van Breda als sterke sociaal-economische stad met een diversiteit aan bevolking en woningen herkenbaar. Breda heeft wel een mindere score op gebied van woonaantrekkelijkheid, veiligheid en cultuur. In figuur 1., 2. en 9 is deze score en die van de andere indicatoren te zien. Breda scoort in het algemeen positiever dan het gemiddelde van de 50 grote steden. Vier indicatoren scoren op of onder het gemiddelde en verdienen aandacht. Daarbij geven veiligheid, bijstand en woonaantrekkelijkheid een positieve ontwikkeling te zien maar podiumkunsten een negatieve. Ten opzichte van de 10 grootste gemeenten in Nederland scoort Breda op diverse onderdelen zeer positief; tussen de 1^e t/m 4^e plaats (sociaal economisch, veiligheid, bijstand/armoede), andere onderdelen scoren rond de 5^e t/m 9^e plaats. Dit alles in ogenschouw nemend, kunnen we concluderen dat Breda er redelijk goed voorstaat.

Reflectie en aandachtspunten vanuit Onderzoek en Informatie

In het coalitieakkoord @Breda zijn een aantal aandachtspunten benoemd voor de verschillende thema's. De meeste zijn in lijn met de uitkomsten van de Atlas Nederlandse gemeenten. Op basis van de resultaten van de Atlas zou meer aandacht moeten uitgaan naar veiligheid, woonaantrekkelijkheid, cultuur en een paar aspecten van werkgelegenheid en uitkeringen. In Breda is het verband tussen economische positie en cultureel aanbod zwak. Volgens Atlas Nederlandse gemeente wordt dit belangrijk geacht voor de concurrentiepositie. De vraag is dan ook of de uitstekende economische positie van Breda benut kan worden voor verbetering van de cultuurwaarde van de stad?

Niet alle inspanningen kunnen leiden tot een betere score bij de Atlas. Een aantal indicatoren is namelijk niet te beïnvloeden. Zo zal het percentage vooroorlogse woningen steeds kleiner worden door de nieuwbouw.

De extra aandacht, zoals verwoord in het coalitieakkoord, op het gebied van wonen, werken en veiligheid kan wellicht leiden tot een betere score van Breda. De resultaten van Atlas Breda 2011 dienen meegenomen te worden in de verdere ontwikkeling van het gemeentelijk beleid. Voorgesteld wordt om de resultaten van Atlas 2011 te bespreken met een groep van betrokken beleidsmedewerkers om een nader advies te formuleren.

⁴ Haarlem, Enschede, Breda, Arnhem, Nijmegen en Groningen

Figuur 9 Positie van Breda (rangorde van 1^e hoog/ goed naar 10^e of 50^e laag/ongunstig) en trend.

	Beeld tov 50 steden	Beeld tov 10 grote steden	Trend vanaf 2010 of eerder
Algemeen			
Bevolkingsomvang 1)	9	9	Gestage groei van de bevolking. Groei vergroening, hoogopgeleiden en daling laagopgeleiden
Bevolkingsindicatoren	21	5	
Wonen			
Woon aantrekkelijkheid	29	9	Verbetering (was 31)
Sociale huurwoningen	9	2	Geen cijfer 2011
Huizenprijzen	14	3	Licht gedaald
Werken			
Sociaal-economische index	6	2	Positieve trend
Werkgelegenheid 2)	25	5	Vanaf 2006 positieve trend
Winkels en leegstand	24	5/6	(geen cijfer 2011)
Arbeidsongeschikt	1	1	Steeds beter vanaf 2003
Hoogopgeleiden	14	5	Positiever vanaf 2008 nu stabiel
Creatieve beroepen	25	10	Iets verbeterd
Samen			
Bijstand	24	2	Iets verbeterd was 26
Armoede	16	1	
Leven			
Culinair aanbod (rest/kwal)	20	7	Iets verslechterd was 19
Podiumkunsten	28	9	Iets verslechterd was 27
Erfgoed	23	5	Gedaald was 18
Musea- en evenementen	23	6	Gestegen 27
Voetbal index	8	6	Nac stond in 2009 10e
Veiligheid			
Veiligheid	33	2	Positieve trend (2010=35 ^e)

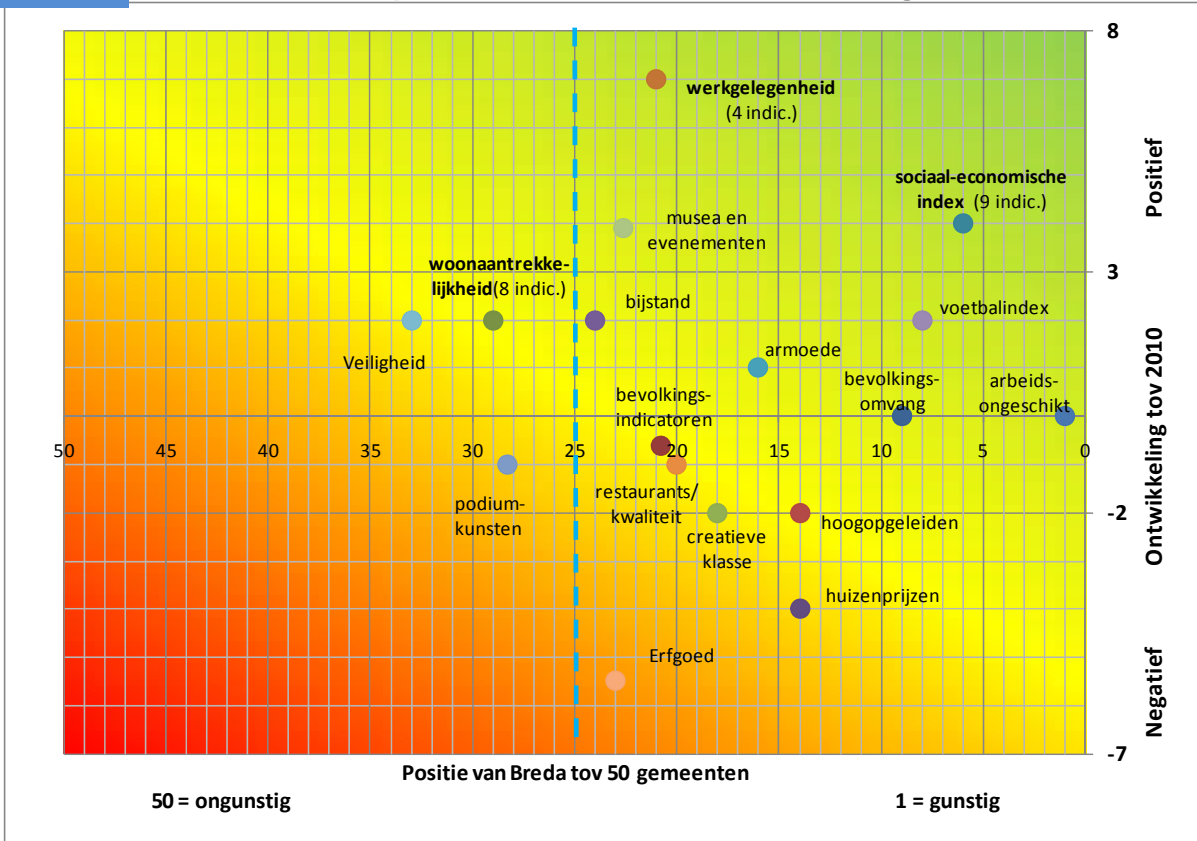
1) Bevolkingsontwikkeling, vergrijzing, vergroening, eenoudergezinnen en gezinnen met kinderen

2) Werkgelegenheid, netto participatiegraad en bereikbaarheid banen.

Score

Zeer goed	1-9	1- 2
Goed	10-17	3- 6
Voldoende	18- 25	7- 8
Matig tot slecht	26 -41	9-10
Zeer slecht	42 -50	

Figuur 1 Score van Breda op diverse onderdelen en ontwikkeling t.o.v 2010

Figuur 2 Score van steden op de sociaal economische index en woonaantrekkelijkheid

